

Direct quotation strategies in Polish

Ewa Guz and Wojciech Guz, wguz@o2.pl

John Paul II Catholic University of Lublin

✿ OUTLINE

Aim:

to investigate the range of strategies introducing direct quotation in conversational Polish, as in (1), and to compare them to those observed cross-linguistically

(1) a ja taka: „Nie ma mowy”

Lit. ‘And I like this: “No way”’

Method and data:

- analysis of audio recordings from Spokes – a corpus of spoken Polish (Pezik 2015)
- quoted material may represent speech, constructed discourse, thought, attitude, gestures, physical activity
- conversations between under-30-year-old speakers pre-selected for inclusion; from these, 4 conversations randomly selected; data from 6 university graduates aged 26-30
- 401 tokens of direct quotation collected from almost four hours of audio material
- tokens categorized according to type of quotation strategy employed

✿ BACKGROUND

Common quotation strategies cross-linguistically:

(based on general literature, notably Güldemann 2008, Buchstaller and Van Alphen 2012)

- speech verbs (‘say’, ‘ask’) and other verbs of direct report (VDRs) (‘think’, ‘realize’)
- zero quotation (no overt quotative frame)
- markers of comparison, similarity, approximation (Eng. *like*, Dutch *van*, Norwegian *likesom*, Estonian *nagu* ‘like’, Fr. *comme*, Rus *tipa*)
- demonstrative deictics, foregrounding devices, presentationals (London English *this is* NP, Danish *sådan*, German *so*, Hebrew *kaʔe*, Russian *takoj*, Norwegian *sånn*, Spanish *así*)
- self-standing participant-referring nominals (Sp. *y yo* “Q”, Russian *ty emu* “Q”)
- generic verbs of action (‘do’, ‘make’) and motion (Eng. *go*, Ger. *machen* ‘make’ and *gehen* ‘go’, Pol. *(z)robić* ‘make’, Dutch *komen* ‘come’ and Sp. *hacer (así)* ‘do, make (like this)’, *venir (así)* ‘come (like this)’)
- quotatives deriving from ‘say’ (notably African languages)
- equational and inchoative verbs (‘be’, ‘become’) (Eng. *be*, Sp. *estar*)
- quantifiers (Eng. *all*, Estonian *täiega* ‘totally’, Norwegian *bare* ‘just’)
- paralinguistic verb, associated action verbs (*He nodded*, “Q”)
- stacking of quotatives: Eng. *go+like+this*, Sp. *decir+así+como*

✿ RESULTS

Strategies observed in Polish fall rather neatly in line with cross-linguistic tendencies. Prominent types (in descending order of frequency):

- Verbs of direct reports (VDR) (‘say’, ‘ask’, etc.)
- Zero quotation
- Self-standing participant-referring nominals ((Conj) NP e.g. *a on* „Nie ma mowy” ‘and he “No way”’)
- Demonstrative deictics *tak/taki* ‘like so, like this’
- Quotative *że* (from the homophonous *that*-type complementizer)
- Paralinguistic and associated action verbs
- Lexical presentationals (*w stylu* ‘in the style (of)’, *typu* ‘of the type’)
- Simulative/approximative markers (*coś* ‘something’)

The above means may also be stacked. Basic and stacked types are in the table below, along with their quantitative contribution to the sample (examples on handout):

Basic types	Subtypes (basic and stacked)	N	%	
VDR	VDR	136	177	44
	VDR+ <i>że</i>	32		
	VDR+ <i>tak</i>	5		
	VDR+ <i>taki</i>	4		
zero quotation		62	15	
(Conj) NP	(Conj) NP	46	48	12
	(Conj) NP+ <i>że</i>	2		
demonstrative deictic <i>tak/taki</i>	<i>tak/taki</i>	4	45	11
	(Conj) NP <i>tak</i>	10		
	(Conj) NP <i>taki</i>	29		
	(Conj) NP <i>taki+że</i>	2		
<i>że</i>	<i>że</i>	23	24	6
	NP <i>że</i> +lex. presentational	1		
paraling. V and assoc. action V		17	4	
lexical presentational		6	1	
<i>(no) i</i>		5	5	1
	<i>coś</i>	2		
	<i>coś+taki</i>	1		
	<i>coś</i> +lexical presentational	1		
demonstrative pronoun	<i>coś</i> +lex. present.+ <i>że</i>	1	4	1
	dem. pronoun	3		
	dem. pro.+NP+ lex. presentational	1		
<i>tam</i>		2	<1	
quantifier		1	<1	
embedded		5	1	
Total		401	100	

✿ POSSIBLE GRAMMATICALIZATION PATH

Following Deutscher (2011), quotatives may be seen as emerging via grammaticalization from speech-introducing clauses (SICs); also with intermediate stages between (reduced or idiosyncratic) clauses and fully grammaticalized quotative particles:

Ger. *und er sagt (so) “Q”* > *und er so “Q”*

Eng. *He’s like “Q”* > quotative *like (he says like “Q”, he’s looking at me like “Q”)*

The same account fits the Polish data: SICs provide the source material for many quotative constructions based on the (Conj) NP pattern:

a on mówi (że) > a on “Q”/ a on taki “Q”/ a on że “Q”/ etc.

✿ CONCLUSIONS

- Polish quotation strategies are parallel to cross-linguistic tendencies.
- A pattern that stands out is the versatile usage of *że* (otherwise a complementizer), which seems to have evolved into a quotative marker.
- For many of the constructions, there is a possible grammaticalization path from a ‘say’-based SIC, also cross-linguistically.

Examples from Spokes (the sign (.) marks noticeable pauses in the recording):

VDR: *no i mówię* “no dobra okej spoko rozumiemy”

VDR+że: *po tym weselu [deleted name] do mnie pisze że* “o [deleted name] słuchaj masz czas się spotkać?” *nie?*

VDR+tak: *i ja od razy tak myślę* “coś [deleted] mówiła o jakimś [deleted] ale że to był jakiś jej kolega”

VDR+taki: *mówię taka* (.) “a czemu mnie pytasz?”

Zero quotation: *a on do mnie* (.) “tak tak ta sprawa już została załatwiona tamto site facilities się tym zajmuje”
Ø “nie stary oni się tym nie zajmują”

(Conj) NP: *właśnie dzisiaj kupiłam jeszcze raz i pani do mnie* “no i co? dobry był?” *mówię* “no dobry”

(Conj) NP *że*: *no więc pytam* “słuchaj to jest dla mnie? no bo nie chcę go wypić jak się okaże że to jest czyjeś” *on* “nie nie” *że*
“dla ciebie” *nie?*

tak/takie: *najchętniej bym poustawiła to wszystko tam po swojemu wiesz takie* (.) “ty się do tego nie nadajesz ty się do tego nie nadajesz ty się w ogóle nie lap za ten telefon”

(Conj) NP *taka*: *ja taka* “słucham?!”

(Conj) NP *tak*: *a Ola tak* do mnie “tysiąc złotych”, *tak sobie myślę* “tysiąc złotych?”

(Conj) NP *taki+że*: *i w ogóle ta koleżanka taka że* “no spoko spoko będziecie sobie tam mieszkać”

że: *znaczy ja już podeszłam do tego że* “aaa . no jest impreza to fajnie nie?”

NP *że* +lexical presentational: *i się wymieniacie informacjami że typu* (.) “tu się zmienił numer telefonu więc już nie dzwońcie do... na ten i na ten numer tylko gdzieś tam indziej”

Paralinguistic verbs (communication involved; ‘smile’, ‘nod’, etc.): *to on do mnie zadzwonił* “ej co zrobić bo tu się okazało że się rozdzwoniły telefony

Associated action verbs (actions accompanying speech): *no a tamten przychodzi* (.) “czy sprawdziliście już czy loginy i hasła wam pasują do nowej platformy e-learningowej” *no nie?*

Lexical presentational: *pytania właśnie w stylu* (.) “a dlaczego dzisiaj zakładasz białą bluzkę a nie ciemną skoro jest taka a nie inna pogoda?”

(no) *i*: *wiesz nawet nie wiedział że jej imię to jest Gemma tak wiesz nawet nie potrafił przeczytać jej imienia no i* “czy oni pracują w weekendy?” *no nie?*

coś: *no i śmiać nam się chciało bo było coś w piosence* (.) *coś* było “this bitch” czy “that bitch”

Generic verb of action+coś+taki: *i nagle zrobił coś takiego* [pause + gesture with arms] *no i w efekcie mu się zrobiły takie skrzydła z tego sweterka* (.) *i zasłonił mi absolutnie już wszystko*

coś+VDR: *coś mówi* . “no bo nie myślałem że ci jest yy . że ci będzie chłodniej w rozpuszczonych włosach”

coś+lexical presentational: *zawsze jest coś w stylu* “aaa mmm nieee”

coś+lexical presentational+że: *ale wiesz to nie było coś w stylu że* “przepraszam ale słuchaj no wcisnąłeś się przed nas”
tam *coś*, tylko(.) *od raz tak zaczęła wiesz w ogóle piskować jakaś taka była agresywna*

Demonstrative pronoun: *i wiesz i zaczyna już te swoje* (.) “yy bardzo wam dziękuję za to zaproszenie tak się cieszę że znowu mogę u was być”

Demonstrative pronoun+NP+lexical presentational: *no nie bo te twoje pudeleczka pod tytułem* “tu mam jedną nakrętkę a tu pęknięte łożysko a tutaj takie kuleczki albo, uuu, moje ulubione pudełko po łożyskach Rusha”

tam: *no i siadamy tam* “siema siema”

Quantifiers: *ja to jestem takim trochę wypłochem zawsze na początku no nie tylko* “uśmiechaj się uśmiechaj się uśmiechaj się”

Embedded into sentence structure as subordinate clause: (presentational *jak... to...*): *tylko żeby mieć podkładkę że jak* *coś się spierdoli to* (.) “ja zrobiłam wszystko to co mogłam”

References

Buchstaller, I. and I. Van Alphen (eds.) (2012) *Quotatives. Cross-linguistic and Cross-disciplinary Perspectives*. Amsterdam: John Benjamins. Pezik, P. (2015), Spokes – a search and exploration service for conversational corpus data, in J. Odiijk (ed.) *Selected Papers from the CLARIN 2014 Conference, October 24–25, 2014, Soesterberg, The Netherlands*. Linköping: Linköping University Electronic Press, 99–109. Corpus available online at <http://spokes.clarin-pl.eu>. Deutscher, G. (2011) The grammaticalization of quotatives. In: Narrog, Heiko and Bernd Heine (eds.) (2011) *The Oxford Handbook of Grammaticalization*. Oxford: Oxford University Press, 646–655. Güldemann, T. (2008) *Quotative Indexes in African Languages. A Synchronic and Diachronic Survey*. Berlin: Mouton de Gruyter.